

Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Bilczy budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowę, ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami, związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły podstawowej obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanek), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej, oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanek w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji

i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania.

Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwią spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka

- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej, przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Ustawa Karta Nauczyciela
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.)
- identyfikację środowiska lokalnego

- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownie, sala gimnastyczna), zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będą uniwersalne cechy, warunkujące odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

- a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.
- b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.
- c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.
- d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:
 - * w rozwoju i zdrowym stylu życia, poprzez działania ograniczające zachowania ryzykowne
 - * którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
 - * u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości, w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie, często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele, wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym, otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieci, które mają trudności w nauce potrzebują naszego zrozumienia, wsparcia.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

Psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny

Udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej oraz dzieciom, które padły ofiarą przestępczości. W sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania

i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa w Bilczy każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej,
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, psychoterapeuty, pielęgniarki szkolnej), szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).

W wyniku diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary problemowe:

- problemy z integracją zespołów klasowych, występują trudności w komunikacji i współpracy pomiędzy uczniami,
- problemy z dyscypliną w klasie, należy wdrażać uczniów do poprawnego zachowania się na lekcjach i podczas przerw,
- nie wszyscy uczniowie przejawiają pozytywną motywację do nauki, nie potrafią należycie koncentrować uwagi,
- uczniowie przejawiają niską samoocenę, mają problemy z samoakceptacją, radzeniem sobie ze stresem, niepowodzeniami,
- nie wszyscy rodzice posiadają pełną wiedzę na temat realizacji programu profilaktyczno – wychowawczego szkoły,

- mała aktywność samorządów klasowych spowodowana niewystarczającą współpracą z Samorządem Uczniowskim.

Wnioski i obszary do pracy wynikające z diagnozy wychowawczej (obserwacje wychowawców):

- Integracja uczniów, zwłaszcza uczniów narodowości polskiej z obcokrajowcami.
- Kultura osobista w sytuacjach codziennych, zasady savoir vivre.
- Pomoc uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, osiągnięcie sukcesu szkolnego przez uczniów.
- Przypadki przemocy, zwłaszcza psychicznej, występujące wśród uczniów (wyśmiewanie, odtrącanie, wykluczanie z grupy).
- Zagrożenia uzależnieniami: wzrastająca dostępność substancji psychoaktywnych, palenie papierosów, e-papierosów, spożywanie alkoholu, nadmierne używanie telefonów komórkowych.
- Nieradzenie sobie z własnymi emocjami, autoagresja.
- Zagrożenie wynikające z powszechnego dostępu do środków masowego przekazu, w tym Internetu (cyberprzemoc).
- Komunikacja interpersonalna na poziomie nauczyciel-uczeń, nauczyciel- nauczyciel, nauczyciel – rodzic.

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne

A. sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
-----------------------	--	--------------------------------

<p>1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.</p>	<p>1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd.</p> <p>2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego.</p> <p>3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.</p> <p>2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>3. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami.</p> <p>4. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne.</p> <p>5. Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd.</p>	<p>- Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia – strona internetowa, gazetki szkolne</p> <p>- Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej • prowadzenie pogadank na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej <p>- Organizacja konkursów dotyczących zdrowego stylu życia</p> <p>- Udział w kampaniach propagujących zdrowy styl życia</p> <p>- Propagowanie aktywnego trybu życia przez organizację klasowych i szkolnych rajdów, pieszych wycieczek, pozalekcyjnych zajęć i zawodów sportowych</p> <p>- Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, wos, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa</p> <p>- Pogadanki na godzinach wychowawczych</p> <p>- Filmy edukacyjne</p>
--	--	---

	<p>6. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.</p> <p>7. Uświadomienie uczniom konieczności dbania o środowisko naturalne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosa), spożywania alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych - Profilaktyka nowotworowa w ramach lekcji biologii, chemii - Organizacja spotkań dla rodziców mająca na celu wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc - Spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem - Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presji grupy, realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie”
<p>2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem.</p> <p>2. Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły).</p> <p>3. Nauka udzielania pierwszej pomocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gazetki ścienne - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych - Spotkania z higienistką szkolną i pedagogiem - Przygotowanie uczniów i zorganizowanie egzaminu na kartę rowerową - Zorganizowanie warsztatów dla uczniów na temat udzielania pierwszej pomocy we współpracy z organizacjami zewnętrznymi

B. sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.</p>	<p>1. Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji.</p> <p>2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Klasowe i szkolne wybory samorządowe - Działalność Samorządu Uczniowskiego - Współpraca Samorządu Uczniowskiego z samorządami klasowymi - Funkcjonowanie drużyny harcerskiej - Spotkania z Burmistrzem Miasta i Gminy Morawica - Udział w imprezach środowiskowych
<p>2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p>	<p>1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców „Bezpieczny Internet – kontrola rodzicielska”.</p> <p>3. Wprowadzenie procedury rozwiązywania konfliktów pomiędzy: uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, nauczyciel – rodzic</p> <p>4. Wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie z emocjami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki - Zajęcia integracyjne, stosowanie metody pracy w grupie - Konsekwentne przestrzeganie procedury rozwiązywania konfliktów - Trening Umiejętności Społecznych dla uczniów prowadzony przez terapeutę - Realizacja programu ochrony zdrowia psychicznego „Apteczka pomocy emocjonalnej”

		<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja Programu Promocji Zdrowia Psychicznego „Przyjaciele Zippiego” - Realizacja elementów programu „Spójrz inaczej”
3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie. 2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów. 3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału. 4. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju - Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego, matematyki, terapii pedagogicznej, rewalidacyjne - Udział w spektaklach profilaktycznych
4. Przygotowanie ucznia do świadomego planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie samoświadomości, poznawanie własnych zasobów, uzdolnień i talentów 2. Umiejętne planowanie kariery zawodowej, z uwzględnieniem swoich możliwości i ograniczeń 3. Poznanie mechanizmów działających na rynku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia z doradcą zawodowym - Zajęcia z wychowawcą, nauczycielami WOS, WDŻ - Umożliwienie konsultacji dla rodziców dotyczących wyboru szkoły przez dziecko - Prowadzenie strony internetowej poświęconej doradztwu zawodowemu

		<ul style="list-style-type: none"> - Udział w konkursach i projektach związanych z doradztwem zawodowym - Realizacja szkolnego kalendarium działań na rzecz rozwoju doradztwa zawodowego - Wyjścia zawodoznawcze do zakładów pracy - Współpraca z uczelniami wyższymi - Rodzic jako ekspert – spotkania z przedstawicielami zawodów
--	--	--

C. sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Budowanie systemu wartości – Integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.	1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji. 2. Prowadzenie rozmów z uczniami o szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych. 3. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys.	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia realizowane podczas lekcji języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie - Zajęcia z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem, logopedą - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych (prezentacja ciekawych wzorców osobowych) - Pogadanki, rozmowy na zajęciach z wychowawcą

		<ul style="list-style-type: none"> - Programy edukacyjne, spektakle teatralne, filmy edukacyjne, gazetki edukacyjne, - Realizacja zagadnień na lekcjach religii
<p>2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła, postaw społecznie akceptowanych. 2. Nauka dobrych manier, obowiązkowości i systematyczności 3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów – popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu. 5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego. 7. Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zagadnień na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą - Zwrócenie uwagi na problem absencji oraz częstych spóźnień uczniów podczas pogadarek na lekcjach wychowawczych - Realizacja cyklu zajęć z savoir vivre - Organizacja Dnia Teatru, Tygodnia Kultury Języka, Dni Unii Europejskiej - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży - Tworzenie okazji do publicznego wypowiedzania się oraz nauka słuchania i szanowania poglądów innych – prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli np. WOS-u - Klasowe prezentacje „Moja pasja” - Opieka nad obeliskiem patrona szkoły, grobami partyzantów - Rajd Niepodległościowy - Wzmocnienie działań na godzinach wychowawczych dotyczących tolerancji

	<p>8. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z innych krajów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja projektów edukacyjnych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej - Dostosowanie infrastruktury szkoły do nauki przez dzieci i młodzież niepełnosprawną - Udział w Gminnej Akcji „Paczka na święta” - Działania charytatywne - Działania integracyjne z uczniami pochodzącymi z innych krajów
<p>3. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniów zdolnych.</p>	<p>1. Zwracanie uwagi na indywidualne potrzeby uczniów wynikające z ograniczeń funkcjonalnych w zakresie narządów zmysłów, sprawności fizycznej i intelektualnej.</p> <p>2. Propagowanie i zachęcanie do korzystania z doradztwa psychologiczno – pedagogicznego na terenie szkoły i poza nią (współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Systemowe wspomaganie rozwoju dziecko – rodzic – szkoła – PP - Organizacja zajęć rewalidacyjnych, nauczania indywidualnego i domowego - Wzbudzanie motywacji do nauki poprzez system nagród i wyróżnień - Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej - Współpraca z rodzicami i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną - Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, w tym także zagrożonych ryzykiem dysleksji
<p>4. Wychowanie do wartości</p>	<p>1. Uwrażliwianie na estetykę i piękno najbliższego otoczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wdrażanie do utrzymywania porządku i czystości w każdym miejscu przebywania,

	<p>2. Dbanie o piękną mowę ojczystą, stosowanie form grzecznościowych, unikanie wulgaryzmów</p> <p>3. Rozbudzanie u uczniów miłości do swojej małej ojczyzny</p> <p>4. Wychowanie do pracy nad sobą; umiejętności samooceny, wyznaczania sobie celów rozwojowych</p> <p>5. Uczenie szacunku do drugiego człowieka; do rodziców, osób starszych, samotnych, bezdomnych. Pomoc charytatywna w otoczeniu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sprzątanie terenu wokół szkoły, klas, korytarzy – Akcja „Sprzątanie Świata” - Tworzenie gazetek klasowych - Konkursy czytelnicze i recytatorskie, Udział szkoły w akcji Narodowe Czytanie, Tydzień Kultury Języka, Głośne Czytanie - Małe formy teatralne - Rozwijanie pisarskiej twórczości uczniów - Poznawanie historii i legend dot. swojej miejscowości, - Poznawanie miejscowych zabytków, budynków, ulic, - Opieka nad grobami partyzantów - Lekcje z wychowawcą, - Lekcje doradztwa zawodowego - Wolontariat w Kolorowym Przedszkolu w Bilczy, Publicznej Bibliotece
--	--	--

D. profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.</p>	<p>1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji.</p> <p>3. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>4. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>5. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zagadnień wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach (znajomość zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią). - Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. - Realizacja Standardów Ochrony Małoletnich - Konsultacje z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem - Realizacja zajęć Edukacji dla bezpieczeństwa - Edukacja proobronna - Filmy edukacyjne i materiały. - Gazetki edukacyjne.
<p>2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.</p>	<p>1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu. - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji dotyczących zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci oraz zasad netykiety

	<p>2. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>3. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę).</p> <p>4. Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć profilaktycznych - Cykl działań uczących w jaki sposób bezpiecznie korzystać z komputera, Internetu – pogadanki, konkursy, plakaty - Realizacja projektu In Plus
--	--	--

E. Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
<p>Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo – profilaktycznym. - Cykliczne spotkania z rodzicami. - Konsultacje dla rodziców. - Systematyczne przekazywanie informacji o realizowanych programach wychowawczo – profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole. - Informowanie rodziców na bieżąco o realizacji programu profilaktyczno – wychowawczego (każdy wychowawca o własnych działaniach).

<p>Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat frekwencji, zachowania i postępów w nauce. - Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
<p>Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Profilaktyka otyłości i cukrzycy. - Warsztaty dla rodziców. - Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Dostarczanie rodzicom informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą, psychologiem i pedagogiem.

F. Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
---------	------------------

Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą na temat np. dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

X. Działania szkoły uwzględniające aktualne kierunki polityki oświatowej państwa

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025

1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.

4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
7. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

Działania wychowawczo-profilaktyczne będą realizowane zgodnie z obowiązującymi kierunkami polityki oświatowej państwa w bieżącym roku szkolnym.

Nr	Priorytet MEN na rok szkolny 2024/2025	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.	<ul style="list-style-type: none"> - Nauka udzielania pierwszej pomocy na godzinach wychowawczych - Udział w kampaniach propagujących zdrowy styl życia - Propagowanie aktywnego trybu życia przez organizację klasowych i szkolnych rajdów, pieszych wycieczek, pozalekcyjnych zajęć i zawodów sportowych 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy, Nauczyciele Wychowania fizycznego</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogizacja rodziców poprzez warsztaty, spotkania, konsultacje nt. zdrowia psychicznego i promocji zdrowego stylu życia - Wzbogacenie biblioteki o fachową literaturę. - Włączenie się w działania profilaktyczne w ramach Świątokrzyskich Dni Profilaktyki - Konsultacje prowadzone przez pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, - Realizacja programu ochrony zdrowia psychicznego „Apteczka pomocy emocjonalnej”. - Prowadzenie zajęć dodatkowych: „Gramy w ręczną” dla dziewcząt kl. I – III, Piłka ręczna OSPR dla dziewcząt, Szkółka rowerowa, Piłka ręczna dla chłopców, Tenis Stołowy, - Kontynuacja działania łączącego rozwój aktywności fizycznej i kultywowanie działania patriotycznego w środowisku lokalnym, m.in. Rowerowy Rajd Niepodległościowy, II Bilczański Bieg Uliczny. - Akcja BohaterON - Projekt In Plus 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciel bibliotekarz, pedagog</p> <p>Pedagog , Pedagog specjalny, Psycholog szkolny,</p> <p>Wychowawcy, pedagog szkolny</p> <p>Nauczyciele WF-u</p> <p>Nauczyciele historii i WF-u</p> <p>Nauczyciele historii</p> <p>Wybrani nauczyciele</p>
2.	Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego.	- Współpraca w ramach wolontariatu uczniów i środowiska lokalnego	Opiekun koła wolontariatu

	<p>Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja Programu Promocji Zdrowia Psychicznego „Przyjaciele Zippiego” - Realizacja elementów programu „Spójrz inaczej”. - Warsztaty na temat radzenia sobie ze stresem we współpracy z PPP - Realizacja programu „Szkola dostępna dla wszystkich” 	<p>Pedagog szkolny, Nauczyciel bibliotekarz, Psycholog szkolny</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny, psycholog</p> <p>Barbara Tomaszewska</p>
3.	<p>Szkola miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w akcji Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania, - Działania w ramach Tygodnia Kultury Języka, - Dzień Unii Europejskiej, - Przygotowanie apeli szkolnych dotyczących ważnych dat w historii Polski, - Zajęcia literacko – plastyczne rozwijające czytelnictwo wśród dzieci, - Opieka nad obeliskiem patrona szkoły, grobami partyzantów 	<p>Nauczyciel bibliotekarz,</p> <p>Nauczyciele j. polskiego</p> <p>Nauczyciele języków obcych</p> <p>Osoby wyznaczone przez dyrektora</p> <p>Nauczyciel bibliotekarz</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Wycieczka patriotyczna dla klas 6 na grób patrona szkoły - Wycieczka edukacyjna dla klas 8 upamiętniająca ofiary II wojny światowej - Wycieczka dla klas 7 do Sejmu i Senatu zorganizowana w związku z realizacją wychowania obywatelskiego - Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna 	<p>Nauczyciele historii, Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, Ewa Jaros, Daria Kierońska</p>
4.	Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.	<ul style="list-style-type: none"> - Samokształcenie poprzez korzystanie z ogólnodostępnych szkoleń i materiałów dotyczących pracy z uczniami z zagranicy, - Wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami, - Prowadzenie zajęć dodatkowych dla uczniów. 	Wszyscy nauczyciele
5.	Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez	<ul style="list-style-type: none"> - Udział nauczycieli w lekcjach otwartych prowadzonych z wykorzystaniem i zastosowaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, - Przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat korzyści i zagrożeń wynikających z publikowania prywatnych treści na portalach społecznościowych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na brak anonimowości w Sieci, 	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>M. Rajch - Glonek</p> <p>Wychowawcy</p>

	<p>nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wykorzystanie przez nauczycieli platformy NEON dostępnej w wydawnictwie Nowa Era - Udział w projekcie In Plus 	<p>Nauczyciele wybranych przedmiotów</p>
6.	<p>Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w olimpiadach, konkursach przedmiotowych - Koła zainteresowań - Organizacja imprez matematycznych wg kalendarza szkolnego - Organizacja Dni Ziemi 	<p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Nauczyciele matematyki</p> <p>Nauczyciele przyrody, biologii, geografii</p>

7.	Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi	<ul style="list-style-type: none"> - Nawiązanie współpracy z regionalnymi przedsiębiorcami, pracodawcami - Współpraca z uczelniami wyższymi - Rodzic jako ekspert - Udział w Targach Edukacyjnych - Propagowanie platformy Mapa Karier - Warsztaty z aktorem w ramach działań koła teatralnego 	<p>Wychowawcy</p> <p>Dyrektor</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny, Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów</p> <p>Opiekunowie koła teatralnego</p>
----	---	--	---

XI. Ewaluacja programu – będzie polegała na:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,

- analiza dokumentacji szkolnego pedagoga, psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- prace uczniów.

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego dokonuje powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu, oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań.

O wnioskach z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.